

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)
ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΡΙΤΗ 19 ΜΑΪΟΥ 2015
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Οι απαντήσεις θεωρούνται ενδεικτικές και αναρτώνται για να διευκολύνουν τους μαθητές στην κατανόηση των απαιτήσεων του διαγωνίσματος.

A. Το κείμενο αναφέρεται στην τουριστική εκμετάλλευση της Ελλάδας. Αρχικά ο συγγραφέας διευκρινίζει ότι η φυσική ομορφιά, η ιστορία και το κλίμα κάνουν την Ελλάδα ξεχωριστή. Επισημαίνει όμως ότι οι Έλληνες εκμεταλλεύονται τα εδάφη αλόγιστα αποσκοπώντας στο κέρδος. Η τουριστική ανάπτυξη αποβλέπει στην αύξηση του αριθμού των τουριστών σε βάρος της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών. Αυτό έχει οδηγήσει τόσο στη μείωση των εισοδημάτων από τον τουρισμό, όσο και στην υποβάθμιση των τοπίων. Επιρρίπτει την ευθύνη της κατάστασης στην πολιτεία, στα οικονομικά συμφέροντα και στην αδιαφορία των πολιτών. Καταλήγει στην αύξηση των φορέων και των πολιτών που επιδιώκουν την προστασία του τόπου και την ανατροπή της υποβάθμισής του.

B1. Παρά την προσπάθειά μας να αναδείξουμε το μεγαλείο της χώρας μας, η συμπεριφορά μας απέναντί της φανερώνει υποκρισία, μεγαληγορία αλλά κυρίως αυταπάτη. Από τη μια, υπερηφανευόμαστε ισχυριζόμενοι ότι η χώρα μας είναι μεγάλη και σημαντική και από την άλλη την ταλαιπωρούμε καταστρέφοντας το περιβάλλον, τον πολιτισμό και την ομορφιά της. Η αλήθεια λοιπόν είναι ότι απουσιάζει ο αληθινός σεβασμός απέναντι στο φυσικό κάλλος και στην ιστορική της αξία και ότι τραυματίζουμε την ίδια της την αξιοπρέπεια.

B2. Η παράγραφος αναπτύσσεται με **συνδυασμό μεθόδων**. Ο πρώτος τρόπος ανάπτυξης είναι η **σύγκριση – αντίθεση**, εφόσον συγκρίνονται ο τρόπος που οι τουρίστες και η Ελλάδα ζουν το μύθο τους (*οι ξένοι τουρίστες... μύθο της*) καθώς και οι

καλοκαιρινοί και οι χειμερινοί μήνες (Τους καλοκαιρινούς μήνες... πραγματικές προοπτικές). Η χρήση των λέξεων *ωστόσο* και *αντίθετα* επιβεβαιώνει αυτόν τον τρόπο ανάπτυξης.

Ο δεύτερος τρόπος είναι τα **παραδείγματα**, τα οποία αποσαφηνίζουν τη θέση *Μόνον που ο μύθος έχει ξεθωριάσει (το τουριστικό ... απαξίωση)*

B3 α. σπουδαίων : σημαντικών, μεγάλων
αλλοίωση: παραμόρφωση, μεταβολή
συντελείται: πραγματοποιείται, γίνεται
επικρατεί: κυριαρχεί, υπερισχύει
πραγματικές: ρεαλιστικές, υπαρκτές

β. απέραντη: περιορισμένη, μικρή
σιωπηλά: φωναχτά, ηχηρά
αλόγιστη: ελεγχόμενη, λελογισμένη
υποβάθμιση: αναβάθμιση, ανάδειξη
επιδιώξουν: αδιαφορήσουν, ολιγορήσουν

B4. α. πλαστικό ήλιο (μεταφορές)
άχρωμο βλέμμα
δάση προς οικοπεδοποίηση (κυριολεξία)

Εναλλακτικά:
ο μύθος έχει ξεθωριάσει
(η τουριστική ανάπτυξη) εξουθενώνει τοπία
ενταφιάζονται στο μπετόν
τον τόπο μας δεν τον αγαπούμε

β. Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται από την ποικιλία του τοπίου και από μια απέραντη φυσική ομορφιά, τα οποία (που) συνυπάρχουν με τα διάσπαρτα ίχνη σπουδαίων πολιτισμών.

Γ. Άρθρο

Τίτλος: Τουρισμός και παγκόσμια επικοινωνία

Με την έναρξη της καλοκαιρινής περιόδου στα ηλεκτρονικά και στα έντυπα μέσα ενημέρωσης γίνεται συχνά αναφορά στις προσδοκίες προσέλευσης τουριστών στη χώρα μας. Προβάλλονται φυσικά τοπία, αρχαιολογικοί τόποι της πατρίδας και προτάσσονται η ανάγκη για αναψυχή, η ψυχική ανάταση, η αλλαγή περιβάλλοντος, αλλά και η ψυχαγωγία. Πάντα, όμως, διατυπώνεται από πολλούς ο προβληματισμός ποια οφέλη προσφέρει ο τουρισμός στις χώρες υποδοχής, αλλά και ποια προβλήματα δημιουργούνται, όταν αυτός είναι ανεξέλεγκτος.

Οφέλη από τον τουρισμό

1) Εξασφαλίζονται θέσεις εργασίας, έστω και εποχικές για μεγάλο αριθμό επαγγελματιών του κλάδου (σερβιτόροι, μάγειρες, ξεναγοί, τουριστικές επιχειρήσεις). Ενισχύεται η εθνική οικονομία και οι παραγωγικές ομάδες (εργαζόμενοι – εργοδότες) αποκτούν οικονομική δύναμη – ανεξαρτησία, ώστε να επενδύσουν σε άλλους τομείς της οικονομίας. Οι τουριστικές περιοχές ευημερούν ή αναπτύσσονται οικονομικά.

2) Επιτυγχάνεται (μέσω της τουριστικής ανάπτυξης) επικοινωνία των λαών και των πολιτισμών – προωθείται η φιλία ενισχύεται η παγκόσμια ειρήνη. Παράλληλα ο τουρισμός αποτελεί αφετηρία για τις πολιτιστικές ανταλλαγές και την αλληλεπίδραση των λαών.

3) Με την τουριστική ανάπτυξη μιας χώρας δημιουργούνται ευκαιρίες για οικονομικές επενδυτικές δραστηριότητες από εγχώριους ή ξένους φορείς οικονομίας. Αναπτύσσονται τομείς του εμπορίου με εισαγωγές και εξαγωγές προϊόντων, τα οποία καλύπτουν τις ανάγκες των τουριστικών περιοχών. Από την άλλη παρατηρείται διαρκής επένδυση σε έργα υποδομής (αεροδρόμια – εθνικά δίκτυα οδοποιίας – ξενοδοχεία, χώροι υποδοχής τουριστών).

4) Με τον τουρισμό (εσωτερικό – εξωτερικό) δίνεται η ευκαιρία στον άνθρωπο να επισκεφτεί και να γνωρίσει νέους τόπους να καλλιεργηθεί ακόμη και να απολαύσει τα αγαθά που παράγονται στην περιοχή που επισκέπτεται. Πλουτίζει το συναισθηματικό του κόσμο με ερεθίσματα από τη φύση και την ανθρώπινη δημιουργία και ηρεμεί ψυχικά, ξεκουράζεται.

Αρνητικά Αποτελέσματα

1) Η κακή οργάνωση του τουρισμού σε συνδυασμό με τα ελλιπή μέτρα κοινωνικής προστασίας και ελέγχου είναι δυνατό να επιτρέψει την είσοδο στη χώρα κακοποιών και επικίνδυνων ανθρώπων για δημόσια ασφάλεια, εμπορία ναρκωτικών αλλά και άλλων επικίνδυνων ουσιών που εισέρχονται συχνά στη χώρα εξαιτίας της κακής ποιότητας τουρισμού και προκαλούν προβλήματα στις τοπικές κοινωνίες υποδοχής τουριστών. Αυξάνει η παραβατικότητα και εμφανίζονται νέες μορφές εγκληματικότητας.

2) Από τη μεριά των γηγενών – κατοίκων της τουριστικής περιοχής παρατηρείται κερδοσκοπία σε βάρος των τουριστών, ευκαιριακός πλουτισμός. Η οικονομική εκμετάλλευση των τουριστών αποφέρει κέρδη, αλλά συντελεί στη δυσφήμιση της χώρας και αποτρέπει όσους επιθυμούσαν να την επισκεφθούν.

3) Η ασύστολη εκμετάλλευση της φυσικής ομορφιάς οδηγεί μοιραία και στην καταστροφή της, αφού η ελλιπής υποδομή αλλά και η απουσία περιοριστικών μέτρων για το σεβασμό και την προστασία της φύσης οδηγούν στην άμετρη οικοπεδοποίηση και οικοδόμηση, άρα στην ασχήμια. Τα όμορφα ξενοδοχεία με ανέσεις αλλά χωρίς μερίμνα για το περιβάλλον περισσότερο βλάπτουν παρά ωφελούν.

4) Από την άλλη η μανία για το κέρδος οδηγεί στην εμπορευματοποίηση των παραδόσεων και του πολιτισμού. Η πολιτιστική βιομηχανία ανθεί και γύρω από

αυτή συγκεντρώνεται πλήθος ευκαιριακών επαγγελματιών, οι οποίοι αποβλέπουν στο εφήμερο κέρδος της παραοικονομίας χωρίς να διακρίνουν την αλλοτρίωση που προκαλούν στις τοπικές παραδόσεις.

5) Παράλληλα οι περιοχές με μαζικό τουρισμό αποδεικνύονται αθωράκιστες, απροστάτευτες στις ξενικές επιδράσεις, τόσο τις γλωσσικές, όσο και τις σχετικές με τις συνήθειες αλλά και τα ήθη. Η επίδραση αποδεικνύεται πολιτιστικός επεκτατισμός των ισχυρών, κυρίως οικονομικά λαών. Αναπτύσσονται αισθήματα μειονεξίας και ξενομανίας έναντι των τουριστών, οι οποίοι φαντάζουν φορείς πλούτου και προόδου.

6) Ως αντίποδας διαμορφώνεται και η τάση ξενοφοβίας (και συντηρητισμού) με απόλυτη προσκόλληση στις παραδόσεις και τελικά έμμονη σε αυτές και απόρριψη κάθε νέου – ξένου στοιχείου. Έτσι παρατηρείται μια ανεπίκαιρη άμυνα και μετατροπή του τοπικού στοιχείου σε παρωχημένο (ξεπερασμένο) τρόπο ζωής, μάλλον γραφικό, για κάθε ξένο.